

شناسه	قانون - دستور جلسه شماره (۱)	تاریخ	۱۴۰۳/۰۷/۰۹
مرجع طرح	اتاق بازرگانی ایران		
عنوان	بررسی مراتب پیشنهاد احیای شورای عالی تامین اجتماعی		
شرح دستور	قانون گذار در ماده (۱۶) قانون تامین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴، ترکیب اعضای شورای عالی تامین اجتماعی را به شکل ۱۱ نفر نمایندگان دولت، ۴ نفر نماینده کارفرما و ۳ نفر نماینده کارگران تعیین کرده بود که در سال ۱۳۵۸، طبق ماده (۷) اساسنامه سازمان تامین اجتماعی، ترکیب شورای عالی تامین اجتماعی به عنوان بالاترین رکن سازمان، به ۶ نفر نمایندگان دولت، ۵ نفر نمایندگان کارفرما و ۳ نفر نمایندگان کارگر تغییر پیدا کرد. در ادامه، هیئت وزیران بنا به پیشنهاد وزارت رفاه و تأمین اجتماعی و تأیید شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی، به استناد ماده (۱۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳ اساسنامه صندوق تأمین اجتماعی را در سال ۱۳۸۹ به تصویب رساند و از سال ۱۳۹۱ براساس ماده (۱۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری و چگونگی مدیریت سازمان تامین اجتماعی، صندوق تامین اجتماعی به سازمان تامین اجتماعی تغییر یافت و ترکیب سازمان تأمین اجتماعی به شکل هیئت امنا، هیئت مدیره، مدیرعامل و هیئت نظارت به تصویب رسید و در نتیجه شورای عالی تامین اجتماعی حذف گردید. در اساسنامه سازمان تامین اجتماعی، اعضای هیات امنای سازمان، متشکل از ۹ نفر می باشد که به صورت شش نفر با پیشنهاد وزیر رفاه و تأمین اجتماعی و تصویب شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی و ۳ نفر باقی مانده، مطابق جزء (۲) بند (الف) ماده (۱۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی انتخاب می شوند، طبق این بند، اشخاص "به تناسب تعداد افراد تحت پوشش توسط (خدمت گیرندگان متشکل و سازمان یافته) آنها، بر اساس آئین نامه ای که به تصویب هیأت وزیران می رسد، تعیین می گردند و در صورت عدم وجود تشکلهای رسمی موصوف و تا زمان شکل گیری آنها، اعضای مزبور به پیشنهاد وزیر رفاه و تأمین اجتماعی و تأیید شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی و تصویب هیئت وزیران انتخاب می شوند."؛ لذا با هیات امنایی شدن ارکان اصلی سازمان تامین اجتماعی، اصل سه جانبه گرایی این سازمان محقق نمی گردد؛ چرا که حضور دولت در برنامه ریزی و سیاستگذاری، پر رنگ تر از نمایندگان کارگران و کارفرمایان شده است. همچنین با توجه به این اصل که ۷۰ درصد سهم این سازمان مربوط به کارفرمایان و ۲۱ درصد آن مربوط به کارگران می باشد، متأسفانه شرکای اصلی این سازمان، جایگاه تصمیم گیری ندارند. با توجه به مطالب فوق، کارفرمایان بخش خصوصی از شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی درخواست نموده اند تا با احیای شورای عالی تامین اجتماعی، اصل سه جانبه گرایی تحقق یابد.		
ایرادات و مشکلات مطروحه	رئوس ایرادات و مشکلات معترضین به شرح ذیل می باشد: ۱. با تغییر اساسنامه سازمان تامین اجتماعی و شکل گیری هیات امناء، شورای عالی تامین اجتماعی عملاً حذف شده و حضور نمایندگان کارگری و کارفرمایی در سیاست گذاری و برنامه ریزی های سازمان کم رنگ شده است. ۲. با عنایت به اینکه سازمان تامین اجتماعی یک سازمان عمومی غیر دولتی است که دارایی ها و سرمایه های اصلی آن با پرداخت حق بیمه به صورت ۲۳ درصد سهم کارفرما، ۷ درصد سهم کارگر و ۳ درصد سهم دولت، تامین می گردد؛ لیکن با وجود سهم بسیار اندک دولت در دارایی ها، حضور دولت در برنامه ریزی ها و سیاستگذاری ها پررنگ تر از نمایندگان کارفرما و کارگر می باشد. ۳. با وجود آنکه تشکلهای مستقل کارگری و کارفرمایی باید در سیاستگذاری و برنامه ریزی کلان سازمان نقش محوری داشته باشند؛ لیکن در ماده ۱۷ قانون نظام جامع تامین اجتماعی تنها به حضور شرکای اجتماعی در هیات امنای تامین اجتماعی تحت عنوان "خدمت گیرندگان متشکل و سازمان یافته" اشاره شده است.		

	۴. با عنایت به اینکه سازمان بین المللی کار نیز به اصل سه جانبه گرایی به عنوان مهمترین اصل تاکید نموده است، لذا این اصل بایستی در تمامی ارکان سازمان تامین اجتماعی، اجراء شود. ۵. عدم رعایت اصل سه جانبه گرایی در اداره سازمان تامین اجتماعی، آن را به سازمان ناکارآمد تبدیل می نماید و مشکلاتی مانند عدم تعادل ورودی ها و خروجی ها، پیشی گرفتن مصارف بر منابع، بالا بودن میزان شکایت ها در مراجع قانونی، ایجاد خواهد شد.
سابقه طرح موضوع در دبیرخانه	این موضوع در شصت و یکمین جلسه کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۳۱ و شصت و نهمین نشست مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۹ مطرح گردید و مقرر شد تا معاونت حقوقی ریاست جمهوری لایحه احیای شورای عالی تامین اجتماعی را به هیأت وزیران تقدیم نماید تا پس از تصویب هیأت وزیران به مجلس جهت تصویب ارسال گردد. همچنین در سال ۱۳۹۹، مکاتبه ای با رئیس جمهور وقت صورت گرفت تا موضوع احیای شورای عالی تامین اجتماعی در دستور کار قرار گیرد؛ لیکن با وجود پیگیری های صورت گرفته در طی این سال ها، این موضوع محقق نشده است.
پیشنهاد دبیرخانه	الف) پیشنهاد می گردد اساسنامه سازمان تامین اجتماعی اصلاح گردد و شورای عالی تامین اجتماعی، با ترکیبی به شرح ذیل احیاء گردد: ۱. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بعنوان رئیس شوار ۲. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۳. وزیر صنعت، معدن و تجارت ۴. رئیس سازمان برنامه و بودجه ۵. رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور ۶. رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران ۷. پنج نفر نمایندگان کارفرمایان از بخش های بازرگانی، تولیدی، صنعتی، خدماتی، واحدهای صنفی و کشاورزی ۸. پنج نفر نمایندگان بیمه شدگان شامل یک نفر نماینده بازنشستگان، سه نفر نماینده بیمه شدگان واحدهای صنعتی، خدماتی، تولیدی و توزیعی و یک نفر نماینده بیمه شدگان کارمندی ب) ترکیب هیئت مدیره سازمان تامین اجتماعی در اساسنامه به شرح ذیل و پس از تصویب شورای عالی اصلاح گردد: ۱. سه نفر بعنوان نمایندگان دولت شامل یک نفر از بخش درمان، یک نفر از بخش اقتصادی سازمان و یک نفر از بخش بیمه ای از مدیران مجرب سازمان ۲. یک نفر بعنوان نماینده کارفرمایان ۳. یک نفر بعنوان نماینده بیمه شدگان ج) مدیرعامل با معرفی شورا و تأیید رئیس جمهور منصوب می شود. انتخاب مدیرعامل از اعضاء هیات مدیره بلامانع می باشد. د) ترکیب هیئت نظارت سازمان تامین اجتماعی در اساسنامه به شرح ذیل و پس از تصویب شورای عالی اصلاح گردد: ۱. یک نفر نماینده دولت با معرفی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ۲. یک نفر نماینده کارفرمایان ۳. یک نفر بعنوان نماینده بیمه شدگان
فهرست مستندات و مدارک پشتیبانه	۱. قانون تامین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴؛ ۲. اساسنامه سازمان تامین اجتماعی مصوب ۱۳۵۸؛ ۳. اساسنامه صندوق تامین اجتماعی مصوب ۱۳۸۹؛ ۴. قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳؛ ۵. نامه شماره ۲۷/۳۷۸۶/ص مورخ ۹۶/۵/۹ دبیرخانه شورا خطاب به اتاق تعاون ایران؛

۶. نامه شماره ۲۷/۳۷۸۷/ص مورخ ۹۶/۵/۹ دبیرخانه شورا خطاب به اتاق اصناف ایران؛
۷. نامه شماره ۲۷/۳۷۹۴/ص مورخ ۹۶/۵/۹ دبیرخانه شورا خطاب به اتاق تهران؛
۸. نامه شماره ۲۷/۳۷۸۸/ص مورخ ۹۶/۵/۹ دبیرخانه شورا خطاب به کانون عالی انجمنهای صنفی کارفرمایی ایران؛
۹. نامه شماره ۱۱۰/۹۶/۲۳۷۳ مورخ ۹۶/۵/۱۵ اتاق تعاون ایران خطاب به دبیرخانه شورا؛
۱۰. نامه شماره ۴۰۰-۱۶۸۶۷ مورخ ۹۶/۵/۲۸ کانون عالی انجمنهای صنفی کارفرمایی ایران خطاب به دبیرخانه شورا؛
۱۱. نامه شماره ۷/۰۹/۶۴۶۶ مورخ ۹۶/۶/۱۹ اتاق اصناف ایران خطاب به دبیرخانه شورا؛
۱۲. نامه شماره ۲/۲۱۷۶۸/د مورخ ۹۶/۱۲/۶ کمیسیون مالیات و تامین اجتماعی اتاق ایران خطاب به ریاست اتاق ایران
۱۳. مصوبات شصت و یکمین جلسه کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۳۱
۱۴. مصوبات شصت و نهمین جلسه کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۰۹
۱۵. نامه شماره ۳۴۸۴۱ مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۶ معاونت حقوقی ریاست جمهوری به سازمان تامین اجتماعی
۱۶. مکاتبه شماره ۱۰/۱/۱۰۰۰/ص مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۱ دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی با رییس جمهور